

Justitiedepartementet

Datum
2021-02-16

Diarienummer
Ä 2021–10437

Remissvar Granskning av utländska direktinvesteringar (SOU 2021:87)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Myndigheten har en särskild roll som ansvarig för regional utvecklings- och samordnad landsbygdspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion och för frågor inom turism och besöksnäring. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

Tillväxtverket ställer sig bakom utredningsförslaget och ser värde i att upprätta system för kontroll av skyddsvärda områden. Vid inrättande av granskningssystem enligt utredning ser Tillväxtverket ökad informationsplikt för berörda företag som medför ökad administration med därtill hörande kostnader. Systemet för sanktionering kan medföra risker för företag beroende på ekonomisk förmåga och kontextuell förståelse av informationsplikten. Risken för sanktionering kan påverka finansiella aktörer vid riskbedömning av investeringar. Granskningssystemets administration beträffande handläggningstider kan förhindra viktiga investeringar där finansiella villkor och affärsmässighet kräver snabba beslut. Detta kan också påverka andra företag och klusterkonstellationer som indirekt är involverade i direktinvesteringen. Utredningen lyfter fram svårigheten att bedöma omfattningen av företag som berörs av granskningssystemet som också är avgörande för eventuella strukturella problem på aggregerad nivå.

Ställningstagande och reflektioner till granskningsystem enligt utredning.

Kommentarer strukturerade med rubriksättning som följer utredningens sammanfattning.

Tillväxtverket ställer sig bakom utredningsförslaget och ser värde i att upprätta system för kontroll av skyddsvärda områden. Granskningsystemet involverar både investeraren och investeringsobjektet genom informationsplikt och påverkar företagens villkor. Nedan presenteras synpunkter på granskningsystemet ur ett företagsperspektiv som kan beaktas vid ett eventuellt implementerande av systemet.

Investeraren ska anmäla en investering innan den genomförs

Ökad informationsplikt medför en ökad administration med därtill hörande kostnader. Informationspliktens utformning beträffande krav att föränmäla direktinvesteringar kan medföra konkurrenshinder genom rädsla att affärshemligheter röjs med strategiska problem som följd. Otydligheter gällande informationsplikten kan leda till beteenden som strider mot regelverket utan ont uppsåt. När det gäller koncerner finns dessutom ett inneboende strukturellt problem med föränmälan eftersom uppköpt dotterbolag ofta sist informeras om ägarbyten.

Anmälningskyldigheten är kopplad till graden av inflytande

Gränsvärdet för visst inflytande över ett företag tar inte hänsyn till reellt inflytande. Ett alternativ skulle vara att utgå från ägarstrukturen och klassificera utifrån tydligt ägarskap och ansiktslöst ägande. Procentsatsen för visst inflytande borde reellt få olika innebörder beroende på ägarstruktur.

Prövningen ska göras i två steg

Granskningsystemets administration beträffande handläggningstider kan förhindra viktiga investeringar där finansiella villkor och affärsmässighet kräver snabba beslut. Detta kan även påverka konkurrenssituationen för andra företag som indirekt är involverade i direktinvesteringen som intressenter. Här

kan man tänka sig olika klusterkonstellationer som påverkas med förlorade affärsmöjligheter och utvecklingskraft.

Sanktionsavgift

Systemet för sanktionering kan medföra risker för företag beroende på ekonomisk förmåga och kontextuell förståelse av informationsplikten. Här är det viktigt att hitta proportionalitet gällande sanktionering som också tar hänsyn till situation och uppsåt. Vidare kan finansiella aktörer vid riskbedömning av investeringar känna osäkerhet beträffande möjliga sanktioneringsutfall som kan påverka möjligheter eller villkor för företag.

Konsekvenser

Administrationens storlek och förmåga att hantera ärenden kan bli en kritisk faktor beroende på företagets förmåga att förstå informationsplikten. Rädsla för sanktionering kan leda till försiktighet med stora inflöden av ärenden där investeringar inte är att betrakta som kopplade till skyddsvärda områden. Detta påverkar även administrationens förmåga att adekvat under utsatt tid hantera skarpa ärenden. Risker för företagen är att förlängd handläggningstid ytterligare försämrar villkoren finansiellt och affärsmässigt.

Utredningen lyfter fram svårigheten att bedöma omfattningen av företag som berörs av granskningsystemet som också är avgörande för eventuella strukturella problem på aggregerad nivå. Här är informationsinsatser viktiga för att företagen ska förstå informationsplikten. Befintlig myndighet för tillsyn av finansiella aktörer borde involveras för att understödja att nödvändig information om risker och skyldigheter gällande utländska direktinvesteringar finns vid investeringstillfället.

Beslut i detta ärende har fattats av Avdelningschef Tim Brooks.
Nicklas Lantto har varit föredragande.

Tim Brooks

Nicklas Lantto